

## **WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY**

### **Język polski – klasa 5 szkoły podstawowej**

Wymagania opracowano z uwzględnieniem podstawy programowej języka polskiego, programu nauczania oraz treści zawartych w podręczniku „Między nami” dla klasy 5 Wydawnictwa GWO.

Ocenianie obejmuje w szczególności: kształcenie literackie i kulturowe, kształcenie językowe, tworzenie wypowiedzi, komunikację oraz samokształcenie. Szczególną uwagę zwraca się na rozumienie i analizowanie tekstów, rozwijanie umiejętności językowych, poprawność wypowiedzi, znajomość lektur, samodzielność oraz umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce.

### **Ocena celująca – 6**

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem w stopniu bardzo wysokim i samodzielnie wykorzystuje je w nowych sytuacjach;
- czyta płynnie, wyraziście i ze zrozumieniem oraz samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie i użytkowe;
- rozpoznaje i omawia elementy świata przedstawionego, cechy poznanych gatunków oraz funkcje wybranych środków stylistycznych;
- swobodnie posługuje się terminologią literacką, językową i kulturową poznaną w klasie 5;
- tworzy różnorodne, spójne, logiczne i poprawne wypowiedzi ustne i pisemne, dostosowane do sytuacji komunikacyjnej;
- bardzo dobrze zna i interpretuje omawiane lektury, potrafi odwoływać się do ich treści i samodzielnie formułować wnioski;
- świadomie i poprawnie stosuje zasady gramatyczne, ortograficzne i interpunkcyjne;
- potrafi samodzielnie uzasadnić swoje stanowisko, prowadzić dyskusję i kulturalnie uczestniczyć w rozmowie;

- sprawnie wyszukuje, selekcjonuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł;
- wykazuje dużą aktywność, samodzielność i zainteresowanie językiem polskim, literaturą i kulturą.

### **Ocena bardzo dobra – 5**

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania;
- czyta ze zrozumieniem i potrafi samodzielnie analizować teksty literackie oraz użytkowe;
- rozpoznaje elementy świata przedstawionego, gatunki literackie i poznane środki stylistyczne;
- poprawnie posługuje się terminami literackimi, językowymi i kulturowymi;
- bardzo dobrze zna omawiane lektury i potrafi wskazać ich najważniejsze problemy, wydarzenia i cechy bohaterów;
- tworzy uporządkowane, spójne i na ogół poprawne wypowiedzi ustne i pisemne;
- stosuje poznane zasady gramatyczne, ortograficzne i interpunkcyjne;
- potrafi wyrazić i uzasadnić własne zdanie oraz aktywnie uczestniczy w rozmowie;
- samodzielnie korzysta z podręcznika, słowników i innych wskazanych źródeł informacji.

### **Ocena dobra – 4**

Uczeń:

- opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem;
- rozumie czytane teksty i potrafi wskazać ich najważniejsze treści oraz elementy;
- zna podstawowe gatunki literackie, środki stylistyczne i pojęcia z zakresu nauki o języku;

- zna treść omawianych lektur i potrafi scharakteryzować głównych bohaterów oraz najważniejsze wydarzenia;
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, zachowując ich podstawową spójność i logiczny układ;
- zna i na ogół poprawnie stosuje poznane zasady gramatyczne, ortograficzne i interpunkcyjne;
- potrafi przedstawić własne zdanie i w podstawowym zakresie je uzasadnić;
- wykonuje większość zadań samodzielnie i korzysta z podstawowych źródeł informacji.

### **Ocena dostateczna – 3**

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane programem;
- rozumie dosłowny sens prostych tekstów i potrafi wskazać ich najważniejsze informacje;
- z pomocą nauczyciela rozpoznaje elementy świata przedstawionego, podstawowe gatunki literackie i środki stylistyczne;
- zna podstawowe pojęcia gramatyczne i literackie wymagane w klasie 5;
- zna ogólną treść omawianych lektur i potrafi wskazać najważniejsze wydarzenia oraz bohaterów;
- tworzy krótkie wypowiedzi ustne i pisemne, choć mogą zawierać błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne;
- stosuje podstawowe zasady gramatyczne i ortograficzne, zazwyczaj przy wsparciu nauczyciela;
- wykonuje typowe zadania według wzoru lub z niewielką pomocą nauczyciela;
- podejmuje próby samodzielnego korzystania z podręcznika i innych źródeł informacji.

## **Ocena dopuszczająca – 2**

Uczeń:

- opanował minimum wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszej nauki;
- rozumie podstawowe informacje zawarte w prostych tekstach;
- z pomocą nauczyciela wskazuje najważniejsze elementy utworu literackiego;
- rozpoznaje wybrane podstawowe pojęcia literackie i językowe;
- zna podstawowe informacje dotyczące omawianych lektur;
- podejmuje próby tworzenia krótkich wypowiedzi ustnych i pisemnych;
- zna część podstawowych zasad gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych, choć popełnia liczne błędy;
- wykonuje proste zadania przy znacznej pomocy nauczyciela;
- podejmuje pracę nad uzupełnianiem braków i stara się wykonywać powierzone zadania.

## **Ocena niedostateczna – 1**

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do kontynuowania nauki języka polskiego;
- nie rozumie podstawowych treści omawianych na lekcjach;
- nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać prostych i typowych zadań;
- nie zna podstawowych pojęć literackich, językowych i gramatycznych wymaganych na danym etapie;
- nie zna podstawowych treści omawianych lektur;
- nie potrafi stworzyć krótkiej, komunikatywnej wypowiedzi ustnej lub pisemnej;
- nie stosuje podstawowych zasad ortograficznych i gramatycznych;
- nie podejmuje systematycznej pracy nad uzupełnianiem braków, mimo oferowanej pomocy;
- posiadane braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy i rozwijanie podstawowych kompetencji polonistycznych.

## **Dostosowanie wymagań edukacyjnych**

W przypadku uczniów posiadających opinię lub orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej wymagania edukacyjne oraz sposób sprawdzania i oceniania wiedzy i umiejętności są dostosowywane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii lub orzeczeniu oraz obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.

Dostosowanie może obejmować m.in. formę i czas wykonywania zadań, sposób formułowania i przekazywania poleceń, organizację pracy, zakres i sposób sprawdzania wiadomości i umiejętności oraz kryteria oceniania poszczególnych obszarów.

Dostosowanie wymagań nie oznacza automatycznego obniżenia wymagań edukacyjnych, lecz uwzględnienie indywidualnych możliwości, potrzeb i trudności ucznia.

W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ocenianie uwzględnia również zapisy indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET).

## **Uwagi końcowe**

Ocena śródroczna i roczna wynika ze stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami edukacyjnymi, a także z jego postępów w nauce.

Przy ocenianiu uwzględnia się w szczególności: czytanie i rozumienie tekstów, znajomość i analizę lektur, tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych, znajomość zasad języka, gramatyki, ortografii i interpunkcji, aktywność, samodzielność oraz umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce.

GWO udostępnia również osobny dokument „Szczegółowe kryteria oceniania (2026)” dla klasy 5.

